

Toppans personal, utlåtande kring flytt till Åshöjden

Som personal inom Zacharias Topeliuskolan ser vi följande faktorer som viktiga i diskussionen om möjlig flytt av Toini-klasserna till Åshöjden;

Verksamhetskultur;

I informationen om flytten till Åshöjden har fokus varit starkt på fysisk miljö, och att bygga pedagogiskt ändamålsenliga utrymmen. Det vi i personalen vill påpeka är att pedagogiskt ändamålsenlig miljö handlar om mycket mer än den fysiska miljön. Det handlar också om lärmiljöns psykiska, sociala gemenskap och pedagogiska trygghet. Psykisk trygghet är t.ex. att få individuellt bemötande, socialt att känna gemenskap, och pedagogisk att miljön har en förståelse för elevens inlärningsmässiga behov. Det här kräver stor kunskap och förståelse hos hela skolans personal kring elevernas särbehov, förutsättningar och att skapa en meningsfull skolgång.

I Toppans har personal i årtionden jobbat på och utvecklat en värdegrund och verksamhetskultur som möjliggör delaktighet och inkluderande lösningar. Att elever med en mängd olika sätt att fungera kan vara sig själva i sin skola, och delta på sina egna villkor, är inget som kommer självmant, utan det kräver ett långsiktigt arbete. Det arbetet innefattar bl.a. attitydförändring och kunskapsspridning, och har utförts långsiktigt under många år. Speciellt har kunskap om specialpedagogik, flexibla undervisningsarrangemang, specifik kunskap om särskilda behov för elever med intellektuell funktionsvariation samt personer med neuropsykiatriska funktionshinder tagits upp med all personal, oberoende av undervisningsform.

De särskilda behoven eleverna i Toini-enheten har är ofta väldigt individuella. Det kan gälla specialdieter där vår köksa i dagsläget tar 15 elevers specialdieter i beaktande dagligen. Det kan gälla skolans gemensamma evenemang där alla elevers behov ska tillgodoses för full delaktighet. Det kan gälla gemensamma morgonsamlingar som behöver byggas upp så att alla kan ha behållning av dem. Att bygga upp all denna verksamhet - både samarbetet i vardagliga lektioner och specialprogram eller kunnande kring dieter osv - är ett enormt arbete, som skulle kräva lång tid och stora arbetsinsatser om Toini flyttas.

Toini är inte en egen ö i en skola med allmänundervisande klasser, utan en del i en inkluderande skola. Toppans är alla elevers skola, och verksamhet sker både gemensamt samt i olika former av grupperingar. Eleverna i Toppans allmänundervisning har och visar förståelse för sina skolkamrater inom Toini. Klasslärarna ser Toini som en viktig del i hur skolan fungerar. Under diskussioner i lärarkåren har bl.a. följande kommit upp;

- det är ju inte samma Toppans som i så fall
- det är tråkigt att se Toppans verksamhetskultur brytas
- det är onaturligt att splittra de samarbeten som fungerar nu
- allmänundervisningens elever blir av med rätten till samarbete med Toini
- det är tråkigt att nåt så här fint rivs upp - Toppans är ju en skola för alla
- det är otroligt ledsamt - de allra sköraste eleverna straffas nu

Fysiska utrymmen;

Toini-enheten skulle ha nytta av en del specialutrymmen, som i nuläget inte är helt ändamålsenliga. Vi har utrymmen som används för sinnesaktivering och avslappning, men de kunde vara större. Ett mindre rum för motorikträning kunde absolut också vara till nytta. Korridorer och trapphus är inte alldeles väl anpassade för de elever som är ljudkänsliga.

Men verksamheten som den är fungerar i de utrymmen vi har nu, och en stor fördel i Toppan är att många rum har möjligheter till avgränsning inom klassrummen, och närhet till sina inklusionsklasser. Framför allt skulle vi inte vara villiga att kompromissa med inklusionen, verksamhetskulturen och värdegrunden för de fysiska utrymmenas skull.

Vad gäller antalet kvadratmeter som beräknas för Toini har vi länge inte fått något klart svar. På direkt fråga nämndes som uppskattning ca 20 kvadrat per elev. Först efter påtryckningar fick vi 16.5 svar att Toini enligt nya bestämmelser för undervisningsformens behov skulle ha 400-450 kvadratmeter, vilket enligt tjänstemännen är 100 mer än vi har nu. Enligt Toppans planritningar har Toini i nuläget 562 kvadratmeter. Skolans personal ställer sig frågande till hur man anser att vi får mera utrymme i Åshöjden. Även om luftkonditioneringen tar en del av nuvarande utrymmen i Toppan kommer Toini inte att kunna klämmas in på 400-450 i Åshöjden. Vi önskar klarhet i varför man räknar med ett sådant utrymmesbehov.

Den största farhågan vi har gällande fysisk miljö och flytt är skolgården och närmiljön. Toppan har en stor skolgård som är väl utrustad med lekredskap och många träd. De gator som finns runt skolan är till största delen väldigt lugna, så ljudmiljön är i regel tyst, vilket inte går att säga om den skolgård som Åshöjden har. Varken skolgårdens storlek eller ljudmiljön går att åtgärda där. De elever Toini-enheten har är många gånger väldigt ljudkänsliga, så det som nu är en avkopplande rast skulle i värsta fall sen vara en ordentlig belastningsfaktor i Åshöjden. De flesta av Toinis elever har dessutom långa skoldagar (med morgon- och eftermiddagsvård), och är under skollovens lovvård väldigt mycket utomhus, så en välfungerande skolgård är verkligen en förutsättning för verksamheten.

Tryggheten på Åshöjdens skolgård är också nödvändig att öka, ifall en flytt sker. Det här innebär bl.a. välfungerande staket, så att elever hålls på gården. Som gården nu ser ut är den en livsfara för en del av Toini-eleverna, som är ivriga på att klättra och springa - och många gånger är väldigt snabba, och oförutsägbara i sina impulser. Dessutom behöver taxibilarnas åtkomst till gården åtgärdas på tryggt sätt, så att eleverna kommer rakt in, samtidigt som de som befinner sig på gården inte behöver vara rädda för bilarna.

Förutom skolgården är närmiljön också något att beakta i beslutet. Synergieffekterna vi har nu i omgivningen med barnsjukhuset, resten av specialistsjukvården och Folkhälsan försvinner vid eventuell flytt. För många av våra elever med familjer är det väldigt tacksamt att olika specialistbesök kan skötas smidigt under skoldagarna, med sjukhuset så nära.

Delaktighet i processen;

Personalen i Toppan kallades 20.3 till ett möte som skulle handla om renoveringen av skolhuset. På mötet informerades vi om att Toini-enheten i och med renoveringen kommer att flyttas till Åshöjden. Detta utan förhandsinformation, på presentationssida nummer 2.

Personalen hade ingen information om de utmaningar som hade kommit fram vad gäller luftkonditioneringens utrymmesbehov efter renoveringen. Vi fick det presenterat först då man konstaterat att all skolans verksamhet inte längre ryms, och redan gjort klara utredningar kring alternativ placering för Toini. Vi i personalen hade önskat få insyn i att problem finns, och delaktighet i att diskutera lösningar för skolans verksamhet i huset efter renovering.

Processen kring beslutsfattandet och personalens involvering i processen presenterades inte heller på mötet i mars. Vi fick information om att flytten kommer att ske, och att orsaken är luftkonditioneringen. Först långt senare har information kring sektionens och nämndens möten samt våra möjligheter att höras inför dem presenterats. Inför presentationen 20.3 hade den här processen och beslutsfattandet behövt vara klagjord.

Senare har det också kommit fram att det redan under längre tid har pågått utredningar om Toinis placering, med tanke på möjligheten till inklusion i årskurs 6-9. De här utredningarna har personalen i Toppan inte heller haft någon information om. Skolans personal och elevernas vårdnadshavare är de som känner eleverna bäst, och vi ställer oss därför frågande till varför vi inte är mera inkopplade på de här utredningarna.

Önskemål;

Vi hoppas och önskar att andra lösningar utreds, framför allt med fokus på att kunna bibehålla Toppan som intakt enhet som den är. Toini är en integrerad del av Toppans verksamhetskultur, och vi hoppas att vi inte behöver splittra den. Kunde det utredas lösningar som ger möjlighet att stanna i Toppan? Alternativ vi kan se är t.ex. att hyra utrymmen i Folkhälsan, som finns granne med skolan. Inför tidigare renovering har utredningar gjorts för att utöka kvadratmetrarna i skolan - på vinden och i källaren. Ritningar finns för detta. Är det något som kan utredas vidare nu?

En annan faktor som påverkar vårt utrymmesbehov är elevantal. Sen starten har elevantalet på Toini ökat markant, och främst med elever med mindre stödbehov, dvs elever som läser läroämnena men med individuell plan. Vi frågar oss i dagens allt mer inkluderande verksamhetskultur - som också Helsingfors stad förespråkar - om inte närskola borde vara möjligt för en större del av vårt nuvarande elevunderlag. En del av de elever vi har nu idag anser vi både skulle gynnas av och klara av att gå i sin närskola, eller en mindre restriktiv form av smågrupp. Med minskat elevantal skulle Toini behöva färre kvadratmeter.

Den mest inkluderande lösningen anser vi skulle vara att elever i årskurs 6-9 också skulle ha rätt till delaktighet i egen årskurs. Toppans elever i allmänundervisningen går nu vidare till Hoplaxskolan efter årskurs 5. Många av Toinis elever har önskat få gå med elever i sin egen ålder. Kan vi i samband med behov av förändring nu jobba för verklig inklusion också för de äldre Toini-eleverna, enligt vad lärarna i Toini har önskat under flera år.

